

Nødvendige informationer før synopsis:

* **Idéen -**

* **Titel -**

* **Målgruppen -**

* **Baggrund -**

* **Karakter -**

* **Tempo -**

* **Struktur -**

* **Længde**

* **Visuelle intentioner -**

* **Sted / steder -**

* **Filmens tid/varighed -**

* **Produktions-samarbejde med -**

* **Økonomi -**

Regler for

Billedudsnit

Total : (long shot) Også kaldet supertotal eller ultratotal. Bør bruges i starten af en sekvens for at etablere scenen og orientere tilskueren om de rumlige forhold - om geografien i optagelsen. En totaloptagelse må gerne ske med kameraet i bevægelse, bare den viser sceneriet med både rumlig og tidsmæssig generøsitet.

Afstandsbilleder: (full shot) Lidt tættere på, men stadig med oversigtspræget bevaret. Afstands-billedet retter tilskuerens opmærksomhed mod det centrale i sekvensen ved at isolere det fra en distraherende baggrund.

Halvtotal: (medium long shot) Forstærker yderligere det centrale i sekvensen ved at beskære billedet, og koncentrerer sig om en del af det. Halvtotalen kan også bruges til at give udtryk for, at skuepladsen er af mindre omfang.

Halvnærbillede: (medium close shot) Et af de mest brugte billedudsnit. Rummet uden om personen /erne er næsten udeladt af billedet og personen selv ses kun i halv figur.

Nærbillede: (close shot) Her omfatter billedet alene en enkelt detalje ud af en større helhed f.eks. ansigtet på en person eller en bestemt genstand, der af fortælle-mæssige årsager skal fremhæves.

Ultranær : En ultranær er fuld af styrke og drama og bør bruges med forsigtighed. Ofte er en ultranær, af en meget vigtig detalje, nødvendig for forståelsen af en sekvens.

Panorering og Tilt

Panorering: Husk - ved panorering holdes bevægelsen vandret, ved tilt lodret.

Prøv bevægelsen igennem før optagelsen. Hold første og sidste billede i 3 sek. Klip ikke i en panorering, hvis du vil så skal du have en ensartet hastighed og samme retning (kan fremhæve rum og afstand). Den mest effektive panorering strækker sig over en bue på højst 90gr. Pan med motivet. Stop ikke pludseligt op eller tilt forbi „målet“.

Tiltning: Husk - ved panorering holdes bevægelsen vandret, ved tiltning lodret.

Prøv bevægelsen igennem før optagelsen. Hold første og sidste billede i 3 sek. Tilt ikke for langt opad - med en justerbar søger kan kameraet betjenes i brysthøjde. Tilt jævnt og langsomt i én retning.

Følger du ikke reglerne, eller tilter du for hurtigt forbi vandrette linier, kan det give et uklart og flimrende billede. Kommer bevægelsen ud af lod ser det generende ud på skærmen.

Hvis man ændrer optagelses-standpunkt og kombinerer en tiltning med en panorering er det muligt at vise hele scenariet med alle „bjergene“ omkring.

Optager man „bare“ liften, koncentrerer man sig om selve motivet.

- Tænk på det, der skal vises med optagelsen i det færdige program og fastlæg første og sidste billede.

Zoom

En god zoom-optagelse kræver mere end bare at trykke på zoom-knappen.

Prøv manuel zooming med forskellige hastigheder. Langsomt tempo er det mest krævende.

En langsom zoom sikrer ofte en stigende koncentration hos tilskueren. En hurtig zoom kan virke som en chok-effekt.

For at skjule det „mekaniske“ i zoom-optagelsen, kan man foretage en anden kamerabevægelse samtidig.

En panorering kombineret med en udzoomning skaber en behagelig og tiltalende effekt (eks.: Kørende bil, galoperende hest, flyvende fugl eller flymaskine).

Skarphedsindstilling

For at sikre korrekt skarphed - både med og uden brug af zoom - er følgende råd værd at følge:

- 1) Se i søgeren.
- 2) Zoom ind til et nærbillede af den billeddel der skal stilles skarpt på.
- 3) Indstil afstanden indtil billedet er skarpt.
- 4) Zoom ud og komponer.

Fejlindstillinger kan forekomme f.eks. i forbindelse med:

- * Motiver bag glas, net eller tremmer.
- * Vand, snevejr, dis eller tåge.
- * Motiver i konstant bevægelse.

Tips om skarphed

- * Brug talangivelserne i meter eller fod på objektivets fokusring til at vurdere afstanden med.
- * Bliv så fortrolig med hvilken vej ringen skal drejes for at stille skarpt både på kort og lang afstand, at det kan gøres instiktivt.
- * Et objektivs nærgrænse er den minimums-afstand, der må være mellem kamera og motiv for at billedet bliver skarpt. Bid mærke i hvor nærgrænsen er.

Billedkomposition

- * Hold vigtige billedelementer væk fra billedets kant.
- * Afsøg hele sceneriet i kameraets søger, før optagelse begynder, så alle forstyrrende billedelementer kan udelades.
- * Vær hele tiden parat til at ændre på billedudsnittet, når ting eller mennesker optages i bevægelse.
- * Skab dybde i billedkompositionen ved at eksperimentere med forgrunde, fokusering, indstilling af zoom-objektiv og lysætning.
- * Giv altid rigelig luft foran ansigtet, når indstillingen gælder en person, der kigger mod et punkt uden for billedet.
- * Giv luft mellem det øverste af folks hoved og billedrammen.
- * Gennemprøv indstillinger for panorering og/ eller zoom før optagelsen.
- * Hold kameraet lige, specielt i panoreringer. Sørg for at vandrette linier ikke „tippes“, når der tiltes.
- * Find på forhånd ud af hvor en panorering, en tilt og/ eller en zoom skal starte og slutte.
- * Brug forgrunden til at skabe billeddybde.
- * Giv scenen dybde ved at anbringe kameraet skråt i forhold til rækker af genstande eller mennesker.
- * Hæv kameraet, så scenen ses i en vinkel fra oven.
- * Skab en ny ramme, f.eks. et spejl bryder billede og lader tilskueren se en scene i scenen.
- * Undgå at beskære folk ved leddene, f.eks. ved halsen i et nærbillede eller ved anklerne i en total.
- * Følg ikke altid objekter der bevæger sig. Lav også nogle optagelser hvor bevægelse registreres af et kamera, der står stille.
- * Husk at en telelinse presser rummet sammen. Pas på tingene der vokser ud af folks hoveder, f. eks. en telefonledning, der kommer ud fra øret, eller blomster, der stikker op fra håret.
- * Arranger tingene eller kameravinklen så der skabes balance i billedet.
- * Sørg for at alting ikke klumper sig sammen lige i midten af billedet. Skab balance.
- * Brug diagonal komposition til at skabe visuel dybde. Undgå 'flade' frontal-billeder af ting eller mennesker på lige række.
- * Undgå f.eks. at optage noget grønt mod en grøn baggrund - det vil simpelthen forsvinde.
- * Husk at skæv horisont giver ikke altid indtryk af dynamik og dramatik.

- * Kraftige diagonaler i billedkompositionen, indstillinger set igennem et spejl eller optagelser med „skævt kamera“, er fremgangsmåder til mere specielle formål og bør bruges med varsomhed, så effekten ikke bliver overdrevet.

* TREDJEDELSREGLEREN

Et hjælpemiddel til velkomponerede billeder er „tredjedelsreglen“. Det er særlig nyttigt i forbindelse med totaler, hvor man kan afbalancere billedets horisontale og vertikale elementer.

Tænk billedet i søgeren delt i tredjedele, både vandret og lodret. komponer billedet således at dets hoved elementer falder sammen med linierne eller deres krydsningspunkter.

*** Husk - følg ikke altid reglerne! Bryd dem, hvis du har brug for det!**